

La nova i vella escola

À

Els docents estem dins d'una estructura física i mental que ens té encotillats i no ens deixa canviar. Són part de la cotilla: el reduccionisme de les àrees de coneixement, la falta de transdisciplinarietat, la descontextualització de la realitat de molts coneixements, les classes empaquetades en espais d'una hora, el coneixement també empaquetat en llibres o en formats digitals, professorat acomodat difícil de canviar, les aules amb molts alumnes i un únic docent, les aules de mida exacta per encabir 25-40 alumnes, la sobreprotecció dels alumnes per part dels pares i les mares, la deixadesa i despreocupació d'alguns pares i mares, la manca de bons recursos... Però, és possible el canvi?

La resposta és un sí rotund. Aprendre és precisament canviar, i aprendre forma part de l'ADN del món docent. Abans cal veure qui vol el canvi. Tot el col·lectiu docent el podem classificar en quatre grups: els que defensen la nova escola, els que defensen l'escola de sempre, els que tenen por del canvi i els indiferents al canvi. Podem trobar gent de cada grup a tot arreu: entre els alumnes, entre les famílies, entre els docents, entre els gestors, entre els administratius, entre els conserges... Els que aconseguiran el canvi, els defensors de la nova escola, han de convèncer als altres que el canvi és necessari.

Han de seduir als altres col·lectius. La feina de docent ha d'estar impulsada per les relacions que s'estableixen a l'aula, al claustre i amb les famílies (amb els agents de canvi del primer grup). Les activitats d'aprenentatge han de ser de proximitat. El coneixement general ha de tenir el seu reflex en l'entorn més pròxim i humà, l'entorn municipal o el del barri. No pot ser que fem només activitats relacionades amb realitats llunyanes. Sovint allò llunyà ho tenim al costat de casa. Es pot ensenyar allò llunyà a partir d'allò proper. Cal col·laborar per aconseguir una docència de proximitat i més humanitzada, connectant amb entitats, institucions i gent que viu al costat. La docència ha de tenir un paper activista de proximitat, amb necessitat de canvi.

Pel canvi, també és molt important l'ús de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, les TIC: són una clara via de transformació. Les TIC ajuden a potenciar les xarxes entre docents del municipi i de la comarca i a canalitzar la col·laboració dels alumnes amb d'altres alumnes d'altres instituts i escoles. Aquestes tecnologies contribuiran a potenciar l'autonomia dels alumnes i el treball en grup i per projectes. S'ha de trencar amb les matèries estanques i anar a buscar la transversalitat implícita dels projectes.

Tots aquests canvis són fonamentals i necessaris per tenir una ciutadania implicada amb els canvis del dia a dia que han de aportar benestar a la població local i també a la global. El canvi comença al municipi i, en concret, a les escoles i instituts que s'hi volen implicar. El canvi comença amb els nois i noies plens de futur.